

Nro. 8.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Kedden Julius 28-ik napján 1812-dik
esztendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B é t s.

Eő Cs. K. Felsége, Méltóságos L. B. *Bruckenthal* József úr Eő Nagyságát, a' ki az Erdélyi Felséges Udvari Cancellaria mellett is már mint Concipista néhány esztendőktől fogva fizetés nélkül dítséretesen szolgált, talentomira és megkülönböztetett szorgalmatossággal való szolgálatjára nézve, ugyan ezen Fels. Udvari Cancellariánál szám felett való Udvari Secretariussá ki nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Tegnap előtt délután, az alatt, hogy a' Bétsi Annák, vagy Pannák, kiknek számok itten igen nagy, a' Práter erdőben vígan vendégeskedtek s töltötték idejüket, és várták a' Stuver esteli üzjátékát, Badeuben, a' hova Pümköst havától

kezdvén, September közepéig, sőt annak végéig is, ha az idő járása kedvező, sok egészséges és beteges emberek szoktak menni az oda való gyógyító fürdővízzel élni kívánván, veszedelmes tűz támadt, melly száz házaknál többet, 's azok közt a' Sz. Ágoston szerzetes Papoknak klastromát és a' város házáat is megemésztette. A' bé következett éjjel három ezer embernél több campirozott a' városon kívül lévő mezőségen, attól félvén, hogy a' nagy szélvész miatt egyetlen egy épület sem fog ottan épségben maradni. Hogy és hol támadt ez a' veszedelmes tűz, még most bizonyosan nem tudjuk.

Töplitzből, Cseh Országának az oda való orvos vízre es fürdőre nézve igen híres városából ide az az örvendetes tudósítás jött, hogy Fels. Urunknak kedves hites társa *Mária Beatrix* Austriai Császárné és Magyar Királyné Fő Felsége az oda való fürdővel nagy haszonnal él és friss állapotban vagyon. Ezen hónap 14-ik napján a' Fels. Szakszoniai Király, Királyné, *Augusta* kedves hertzeg asszonyával, és a' Király testvér húgával *Mária Anna* hertzeg asszonnyal együtt, a' Fels. Császárné tiszteletére mentek, hanem azon napnak estéjén ismét vizsza mentek Kir. lakhelyekbe Drézdába. — A' Würtzburgi nagy Hertzeg *Ferdinand* Austriai Cs. Kir. Fő Hertzeg, Fels. Urunknak kedves testvér ötte is, azon hónap 16-ikán Töplitzbe ment az oda való orvos fürdővel való élés végett. — A' Collovráih gyalog regimentjének egy osztálya az ott lévő Felséges vendégeknek szolgálatjáról oda küldetett.

Eözvegy *Dietrichstein* hertzeg asszony az orvosi és kézorvosi tudományoknak előmozdításokra nézve három tökéletes orvosi és kézorvosi készüléteket vévén, egyet azokból a' Bétsi, egyet a' Prágai, egyet a' Pesti fő iskoláknak ajándékozott.

Az ide való híres harfanista *Burger Leopold* több ember barátoktól segítettvén, a' Landstrasse nevű külső városban, a' hattyú tzeđerű vendéglő házban, esteli mulatságot tartván az abban bévett 162 forintokat váltó tzedulában a' vakok institutumának ajánlotta, és azt azon institutum béli muzsikát tanuló ifjaknak rendelte.

Magyar Ország.

Az a' jég esső, így szólnak a' Budai és Pesti tudósítások, melly a' múlt Junius 28-ik napján Dorogtól Nyitráig igen sok kárt tett a' mezőkben, Pest Vármegyében is, nevezetessen Czeglédén és Pilisen, Fejér Vármegyében Tordason, a' körül belől fekvő helységeekben, és Magyar Hazánknak egyéb környékeiben is a' mezőknek, kerteknek, szőlőhegyeknek termésait öszve rontván, minden bőv aratáshoz és szürethez való reménység megsalattatott.

Egy Magyar Országi utazó ekként ír Abaúj Vármegyéből: Minden Vármegyékben, úgymond, mellyekben meg fordúltam, nevezetessen Zemplén, Szabolts, Beregh, Ugotsa, Szathmár, és Bihar Vármegyékben, valamint az ősz, úgy a' tavaszi vetések és gyümölsők is igen szépek, s telyes reménységet nyújtanak a' mezei gazdáknak a' gazdag aratáshoz és szürethez. A' kinek a' múlt esztendőben 10 akó bora vólt, az idén 60 akót reményl, ugyan erre nézve éjjel nappal

dolgoznak a' boguárok, és már is annyira felment a' hordónak az ár, hogy szüretkor egy hordóért egy hordó mustot fognak adni.

Beregh Vármegyéből következő tudósítást vettünk: A' Gróf *Skhönborn* Munkátsi uradalmának nagy érdemű Préfektusa *Dercsényi Úr* ebben a' Vármegyében, nevezetesen Munkátszon, Muzsában, és Kovásznán, három Timsó főző kezentét állított fel, melly nagy haszonnal gyakoroltatik. Ez a' tiszteletre méltó és szorgalmas hazafi azokat az arany termő bányákat, mellyek három 's négyszáz esztendőktől fogva miveletlenül állottak, a' Beregszászi és Muzsai hegyekben ismét felkeresteti, mivelleti, és már is egynéhány régi és új arany erekre talált.

Lengyel Ország.

A' mit a' Magyar Kurir Julius 21-ik napján költ hatodik darabjának első lapján ennek a' hajdan virágzott és hatalmas Országnak jelenvaló változásáról írtunk vala, azt más Országbeli közönséges újságok is, nevezetesen az Augspurgi, Frankfurti és Norinbergai Zsurnálok is bizonyították. Berlinből Julius 11 ik napján ezt írják: A' jövődöbéli Lengyel Vice Király egy Német Országi, és a' Rénusi Szövetséghez tartozó uralkodó Cs. K. Hertzeg fog lenni, és egy Német Országi Kir. Hertzeg Asszonyt fog magának feleségül venni.

Arról a' közönséges confoederatióról, avagy öszve szövetekezésről, melly a' múlt Junius hónap vége felé Warsauba öszve gyűlt, egy Német Országi közönséges újság levél következő

jegyzéseket adott ki: „Junius 29-ik napján, úgy-
mond, gyűlt össze a' közönséges Gyűlésnek Tanátsa leg elsőben, mellynek minden tagjai jelen
váltak, Hertzeg *Czartorisky Adám* Eő Her-
tzege volt ebben a' gyűlésben az előülő, a'
kit a' Gyűlés képében Püspök és Szenátor *Golas-
zewsky* köszöntött meg, mellyet igen emberséges-
sen és kötelessen meg köszönt a' nevezett her-
tzege. E' meg lévén mingyárt avval kezdette el
a' közönséges Confoederatio Tanátsa a' maga
dolgát, hogy a' Cancellariusnak választott *Roz-
madowszki* urat meg esküdtette, a' Titokokra
pedig azt bízta, hogy a' közönséges Confoede-
ratio aktáit a' Korona archivumába jegyezze fel,
és egy olly könyvet készíttessen, mellyben a'
Confoederatioban állott tagok egyen egyen bé-
írattassanak. — Végtére az is elvégeztetett, hogy
ez a' Tanáts ennekutánna illy titulussal éljen:
*Lengyel Országnek közönséges Confoederatiobéli
Tanátsa*, és a' maga tziimerében az előbbi Len-
gyel tziimereket, úgymint, egy sast, és két páu-
tzerba öltözött, lovon ülő 's kezekben ki vont
sardokat viselő vitézeket viseljen,

Junius 30-ik napján azt végzette a' generális
vagy közönséges Confoederatio, hogy az öszvesző-
vetkezés aktájának, 14 és 15 ik tziikkelyei szerént
két deputatio választassék ki a' végre, hogy az
egyik a' Szakszoniai Királyhoz, a' másik *Napo-
leon* Frantzia Császárhoz küldtessen. A' Juli-
us első napján tartott gyűlésben sok tisztviselők
s társaságok jelentették magokat a' Tanátsnál
z eránt, hogy ők is készek az öszve szövete-
zés mellé állani. Ezen a' napon adatott által
a' fent említett két deputationak az ő meghatal-

mazó levelek, a' mellyek a' következett napon el is mentek az ő meghatározott fontos követségeknek helyére.

A' Confoederatiónak 30-ik Juniusi gyűllésében meghatározott végzése szerint, hertzeg *Poniatowszky Jósef*, a' Warsai Herizségnek hadi ministerje, és most a' Fr. ötödik osztály seregnek fő vezére, e' folyó Julius 6-ik napján Raygrodai Fő hadi szálíasáról következő hirdetményt tétetett közönségessé a' vezérlése alatt lévő Lengyel Katonaság közt: Vitézek! A' midőn a' Fels. Frantzia Császárnak azt a' hirdetményét, melyben az Orosz Birodalom ellen hadat indít, tudotokra adom, meg vagyok arról az érzékenységről győzeztetve, mellyel ti az ő buzdító szavait követni fogjátok, mihelyt megérítek, hogy ti előttetek a' ditsősségnek mezeje fel nyitott. Még a' két tsatázásban há' ádatosoknak mutatátok magatokat a' ti nagy Jóltevők és meg szabadítók eránt, 's annál fogva a' Lengyel armádia ditsősségnek fundamentomát meg vetetitek."

„Mivel a' jelen való háborúban ti a' Frantzia nagy Armádiának egy osztály serege vagyatok, a' kiket maga a' Fels. Császár is Lengyeleknek nevez, és a' kiktől egynéhány milliom Lengyeleknek, a' mi hazánkfiainak jövődébél sorsok függ, reménylem, hogy ti méltóknak fogjátok magatokat tartani a' Frantziáknak sorai közt való hadakozásra, és méltóknak azokra a' kinézésekre, mellyek most bétellyesedni kezdődnek. Arra való nézve kettőztessük meg iparkodásunkat! Semmi nyomorúság, semmi viszortagság, semmi szükség meg ne erőtlensítsék a'

mi őseinktől reánk szállott vitézi lelket. Még egyszer az egész világ szemei előtt meg fogjuk mi azt mutatni, hogy a' mi hazánknak szent neve győzhetetlenné teszi annak valóságos fiait."

Herczeg *Poniatowsky*, a' Lengyel hadi seregeknek fő vezére arról tudósította a' Warsaui Generális Confoederatióknak Tanácsát, hogy a' Grodnói Környéknek lakosi magok közt azt végzették, hogy *Pancerzinsky* Úr vezérlése alatt, tulajdon költségeken egy olly gyalog regimentet állítanak fel, melly mind számára, mind forma ruhájára, mind organizációjára nézve hasonló lesz a' több Lengyel gyalog regimentekhez.

A' Warsaui Zsurnálnak 30 ik Juniusi darabjában ezeket olvassuk: „Az egész Országban közönséges gyűlések fognak a' Generál Confoederatióba való belépésre nézve tartatni, minden egyházi, polgári, és hadi tisztviselők kötelesek ezen Confoederatióknak, vagy öszve szövetekezésnek tételjét közönségessé tétetni. E' végre mindenütt pásztori leveleket adnak ki az Érsekek és Pöspökök, minden Kommendánsok, és Helytartók kötelesek a' Confoederatióknak aktáit az ő alattvalóiknak meg beszélni's megmagyarázni. Ez a' Confoederatió az ég és föld szemei előtt arra kötelezte magát az egész Lengyel nemzet képében, hogy ezen igen fontos feltételnek tökéletesen leendő végbe vitelére nézve minden hatalmában lévő eszközökkel élni kíván és igyekszik.

Hadi Történetek.

A' Lipsiai újság leveleknek 4 ik Juliusi darabja így szól a' Frantzia nagy Armádiáról: *Napoleon* Császár Eő Felsége, Junius 28-ik nap-

ján, délutánni két órakor ment bé Lithvaniának fő városába Wilnába, midőn minden azon városbéli Előjárók eleibe menvén a' város kultsait Eő Csász. Kir. Felségének által adták. — Az ott volt meg félemlert Orosz hadi seregek, halván a' Frantzia ármadiának oda való közelgetését, onnan elfutottak, és a' Duna folyó víz mellett lévő sántzokba 's erősségebbe vonták magokat, mellyek 14 mértföldre vannak Wilnától. — Lehetetlen azt a' nagy örömet le írni, melly a' Litvániai lakosokat, nevezetesen *Zabiello Györgyöt*, az ő rokonit, és barátit elfoglalta, halván, hogy az ő meg szabadítójok, kiben régtől fogva minden reménységeket helyhezttették, az ő kebeleken legyen. A' Frantzia general Intendánsot, vagy inkább az ármadiának fő Gondviselőjét mindezzel meg kínálták. Egy közzülök ily szókra fakadott ki, midőn 200 mérő búzát, és igen sok pálinkát adott volna a' Frantzia hadi seregeknek tartásokra; „*Mindenünket elvesztettük, úgymond, de mivel az Oroszoktól meg szabadúltunk, semmi nélkül nem szükölködünk.*“

A' Berlini tudósítások szerint, Wilna mellett nagy tábori magazinumra akadtak a' győzedelmes Frantziák, mellynek egy részét az onnan el futott Oroszok meg gyújtották, de tsak ugyan nem égethették meg egészen, mivel sebesen oda menvén a' Frantziák az azokban vetett tüzett meg oltották. — Az Orosz Birodalomban, kiváltképen pedig a' véghelyi környékekben nagyon meg vannak a' helységek és lakosok szoríttatva, ugy annyira, hogy az Orosz Commendánsoknak hírek, 's engedelmekek nélkül, senki a' maga lakhelyétől egy mértföldnél tovább

nem mehet. — A' Tarnopoli Kerületben minden falunak felső és alsó végén, és kapuján fegyveres strázsák vigyáznak, és abból senkit sem ki, sem bé nem botsátanak.

A' Westfáliai Monitórnek szerzője azt jegyzi meg, hogy a' Westfáliai Király, a' múlt Junius 30-ik napján, dél után egy órakor, a' vezérlése alatt lévő hadi néppel oda bémarsirozott, kinek oda való közelgetése mihelyt értésére esett az ott volt Orosz hadi seregeknek, mingyárt hátrább vonták magokat, és által költözvén a' Niemen folyóvízen, az azon volt hídakat meggyújtották. De az ő Kir. Felsege előjáró serege több hajókra szállván, azon folyóvízen által mentek, és azon folyó vízre sok tábori hídakat vetvén, utánnok a' többi hajóseregek is által mentek, és ott sok tábori magazinumokat találtak 's foglaltak el.

A' Königsbergi 2-ik Juliusi közönséges újság levelek illy jegyzést tesznek az Orosz Császári Armadiáról: Néhány közönséges újság levelek nagyon szörnyítik az Orosz hadi seregeknek sokaságát, azt állatván, hogy az első lineában, és a' három rezervában kilentz száz ezer főből állyanak, mellyek rész szerént már fegyverben vannak, rész szerént pedig most készíttetnek. De most a' midőn velünk által ellenben feküsznek, 's alkalmatosságunk vagy on azoknak meg vizsgálásokra, bizonyossan tudjuk, hogy azok 300,000 fegyvert fogható és viaskodható embereknél, többre nem mennek. — Hogy mindenkor nagyítani szokták legyen magok hadi erejeket az Oroszok, a' Frantzia revoluzió miatt támadt háborúban bőven tapasztaltuk.

A' Lengyel Országból ide jött magános tudósítások szerint, már *Rigában*, Lieflandiának népes és erős városában vannak a' Frantzia előjáró könnyű seregek, a' honnan az ott volt Anglus kereskedők, halván a' Frantziáknak oda való közelgetéseket, portékáikkal egyetemben mind el takarodtak, és vagy hazájokba, vagy az Orosz Birodalomnak belsőbb részébe húzták magokat.

A' tsatázó Piatzokról

III A' Frantzia nagy Armádiának, Kownóban, Junius 26-ik napján kiadott *harmadik* büllentinjának, vagy tudósításának foglalata a' következőkből áll:

Junius 23 ik napján a' Nápolyi Király a' Frantzia lovasságnak fő vezérje, a' Niemen bal partyan túl két óráni messzeségre tette a' maga fő hadi szállását, Ennek a' Fejedelemelek közvetlen vezérlése alatt vannak a' Generál *Nansouti* és *Montbrun* Generálisoknak lovas osztály seregeik. — Az *első corpus* a' Gróf *Bruyeres*, *St. Germain*, és *Valence* Generálisok osztály seregeiből áll; a' második a' *Vattier*, Gróf *Sebastiani* és *Defrance* Generálisoknak osztályaikból. Az *Eckmühii* Hertzeg (*Marsal Davoust*), a' ki az *első corpus*t kormányozza, a' *Pilviski* nagy erdőnek végéhez tette által a' maga fő hadi szállását, a' *második corpus* és a' Csász. testőrző seregek az *elsőbb corpus*nak mozdulásait követték; a' *harmadik* a' *Marinopol* felé vette a' maga útját. Az *Olasz Országi Vice Király*, a' ki a' *negyedik* és *hatodik corpus*okkal hátra maradt,

Kalmarihoz ment. A' Wesztfáliai Király, az ötödik, hetedik; és nyoltzadik corpusokkal Novogrodba marsirozott.

Az Austriai Armadiának első corpora, a' Hertzeg Schwarzenberg vezérlése alatt, Lemberget oda hagyván balra marsirozott, és Lublinhoz közelgetett. — A' Generál *Eble* kommandója alatt lévő tábori hidak és hidas katonák, vagy Pontonierek, Junius 23-ik napján még csak két óránira voltak a' Niemen folyó vízhez. Ezen napon reggeli két órákor a' Kownó mellett vígyázó első sereghez ment a' Császár, és egy könnyűszerű lovas katonának köpönyegét magára vévén, 's Lengyel süveget fejére tévén, maga mellé vette *Haxo* Indzsinör Generálist, 's vele együtt megvisgálta a' Niemen partjait, esteli nyoltz órákor az ármadiat ki indította, 10 órákor osztályos Generális Gróf *Morand* három compánia voltigevőket, az az, ugró katonákat a' vízen által tétett, és azon szempillantásban három hidat készített azon folyóvízen, mellyeken 11 órákor három tsapatok által is mentek. — Délben Báró *Pajol* számos Kozákokat vett üzőbe, 's egy batalionnal Komot elfoglalta.

Junius 24-ik napján maga a' Császár is Kownóba ment, az Eckmühli hertzeg Rumschickibe a' Nápolyi Király pedig Eketanonibe tették által fő hadi szállásokat. Mind a' két napon, tudnillik Junius 24 és 25-ik napjain által ment az ármádia a' három hídon. — Kownóval által ellenben Junius 24-ikén egy új hidat tsináltatott a' Császár a' Wilia vízen, és a' Reggiói hertzeget (*Oudinot Marsalt*) a' második corpusal azon által küldötte. A' Lengyel könnyűszerű gárdisták

azon folyóvízen által úsztattak, a' melly alkalmatossággal csak nem a' vízbe holt két ember, hanem a' 26 ik könnyű regementből való úszó katonák őket a' vízből kiszabadították. *Gehonec Obersier*, a' ki őket vígyázatlanúl a' veszedelemből ki menteni igyekezett, csak nem maga esett a' veszedelembé, de két maga regementjéből való jó úszó katonák által abból kiszabadítottatott.

„Junius 25-ikén az Elchingeni hertzeg (Marsal *Ney*) Kormeallouba, Kownohoz egynehány óráni messzeségre ment, a' Nápolyi Király pedig Imorouiba. Az ellenségnek minden könnyű seregei e'üzettettek. Junius 26-ikán, a' Reggiói hertzeg Janowba, és az Elchingeni hertzeg Scoronliba mentek, a' könnyű lovas osztályok Wilnának térségét egészen béborították. — Junius 24 ikén a' Tarenti hertzeg (Marsal *Maedonald*) a' ki a' 10-ik corpust vezérlette, Tilsit mellett a' Niemen folyóvízen által menvén, Rosienába marsírozott, hogy azon folyóvíz jobb partját az ellenségtől meg tisztíthassa, és az azon vízen való hajókázást védelmezhesse. — A' 9 ik corpust vezérlő Bellunoi Hertzeg (Marsal *Victor*), és az ő vezérlése alatt lévő *Hendelet*, *Lagrange*, *Burutte*, és *Partoneaux* Generálisoknak osztály seregeik az Albis és Ódera folyóvizek közt fekvő földeket foglalták el. Generál Gróf *Rapp* a' Dantzigi Gubernátor, a' *Daendel* osztály seregét kórmányozza. Osztályos Generális Gróf *Hogendorp* Königsberg Kommendánsává tétetődött.

„Az Orosz Császár testörző seregének és ármádiájának egy részével Wilnába van, és Ronikutonit 's Newtrockit béülték. — Orosz Generál *Bagamont*, a' ki a' második corpust kom-

mandirozza, és az Orosz Ármádiának Wilnától elszakasztatott egy része csak az által menekedett meg, hogy a' Dwina folyóvíz felé hátráltak. A' Niemen folyóvíz 2 vagy 3 száz tonnát Kownóig el bírván, ezen a' vízen való egyesség Dantzikig, a' Wistuláig, Oderáig, és Albisig szabados. — Igen sok pálinka, liszt, kéttzer áfált lépén hordatik Dantziból, és Königsbergből Kownoba. — A' Wilia víz Wilna mellett foly el, és ezen Kownóból apró hajókon lehet járni. *Wilna* Lithvániának fő városa, és az Orosz Lengyel Országnek napkeleti része. Több hónapoktól fogva ebben a' városban van az Orosz Császár udvarának egy részével, mellynek elfoglaltatása első gyümöltse leszen a' Frantzia Ármádia győzedelmének. Sok Kozákokat és Orosz tiszteket fogtak el a' Frantzia könnyű lovasok.

IV. *A' Frantzia Ármádiáról szóló negyedik* *bülletin* követhzendő dolgokat foglal magában: Junius 27-ik napján dél után két órakor a' külső vígyázókhoz menvén a' Császár, mindjárt Wilna felé indította Ármádiáját, és meg parantsolta, hogy ha az ott lévő Orosz Ármádia azon várost vagy védelmezné, vagy annak elfoglaltatását akadályoztatná, 's az ott lévő szamtalan tábori magazinumokat meg menteni igyekezze, azt hajnalba támadja meg. Egy Orosz osztály sereg a' Troki kastélyt foglalta el, melly Wilnától négy Lengyel mértföldre fekszik, és a' körülötte lévő ingoványos helyekre nézve elég erős, egy másik pedig a' *Wakái* tetőket foglalta el. — Junius 28-ik napjának reggelén a' Nápolyi Király az avantgárdával, az az, az előjáró sereggel, és

a' Gróf *Bruyeres* Generális könnyű lovasságával ki indulván, az Eckmühli Hertzeg őtet segítette. Az Oroszok mindenütt vissza húzták magokat, és minekutánna egynéhányszor ágyúztak volna egymásra, nyakra főre oda hagyták Wilnát az Oroszok, a' Wilnai fa hidat meg égették, és sok milliom rubelt érő magazinumokat meg gyűjtöttak. Több mint 150 mázsa liszt, felette sok széna, zab, és igen sok katona montur égtek meg. E' mellett igen sok fegyvert, melly nélkül nagyon szűkölködik az Orosz Birodalom, és sok hadi eszközök rontattak öszve, és hányattak a' Wilia folyóvízbe."

„Délben 12 órakor ment bé Napoleon Császár Wilnába, már délutánú 3 órakor készen vólt a' Wilian tsinált híd. Mindenottlakó á'sok nagy buzgósággal foglalatoskodtak annak tsinálásában, az alatt a' hidas katonák is egy más hídát építettek. A' *Bruyeres* Generál osztály serege a' Wilia folyóvíz bal partján vólt ellenséget mindenütt úzte, kinek utól menő seregétől egy kis tsatában 50 tábori szekeret vett el. — A' Lengyel könnyű szerű lovasok a' Wilia folyóvíz jobb partján megtámadván az ellenséget, sok Kozákokat megzavartak, őket szélyel úzték, s közzülök sokat elfogtak. — Junius 25 ik napján a' Reggiói Hertzeg (Marsal *Oudinot*) Kownó mellett a' Wilian tsinált hídon által ment; a' következett napon Janowon, Jun. 27 ikén Chatouinon ment kekeresztül, melly mozgásai által az Orosz ármádia első corpusának vezérét Wittgenstein herz eget, egész Samogitziának, és a' Kowno 's tenger közt fekvő földnek elhagyására, és két gárdia regementnek segítségére való küldetése után

a' Wilkomirsha való menetekre kényszerítette. — Junius 28 ikán egymásra bukkant a' két ellenséges sereg, és mivel Devoltowval által ellenben hadi rendben állani találta az Oroszokat a' Reggioi hertzeg, mingyárt elkezdte az ágyúzást, mellynek hevességét nem szenvedhetvén az Oroszok, egyik helyből a' másikba futottak, és olly nagy sietséggel mentek által a' hídon, hogy annak meggyújtására tellyességgel semmi idejek nem vólt. Ebben a' tsatában az ellenségnek 300 embere esett fogságra, a' kik közt sok fel és allisztek találtattak, 100 hólt meg és esett sebbe. A' Frantziák 50 embert vesztek. Nagyon dítséri a' Reggioi hertzeg a' Generál Báró *Castez* kommandója alatt lévő lovas brigadát, és a' 11-ik könnyű gyalog regimentet, melly többire az Alpesen túl lakó Frantziákból állott. LiA'Római ifjú conscriptusok nagy vitézi bátorsággal viselték magokat. A' tsata után a' Wilkomirban vólt nagy magazinot az ellenség meggyújtotta, mellyből egynéhány hordó lisztet az oda való lakosok a' tűz emésztő langjától megmentettek.

„Junius 29 ik napján az Elchingeni Hertzeg (Marsal *Ney*) Soudereaval által ellenben a' Wilia folyóvízen egy hídat készttetett, és néhány tsapatokat Gradno és Wolyhinia felé küldött, azoknak az Orosz seregeknek felkeresésekre, a' mellyek a' többi seregektől elszakasztatván, széllyel futottak. A' Wilnai mintegy 500 főből álló tanuló ifjúság, minnyájan 18 esztendón felül valók nagy hazafiúi buzgóságtól lelkesítettvén, engedelmet kértek magoknak, hogy ők magokból egy regimentet állíthassanak fel. Az ellenség a' Dwina folyóvízhez vonnya magát hát-

rább. — Az Orosz Császárnak értésére esvén, hogy a' Frantzia hadi seregek Kowno mellett a' Niemen folyóvízen által mentek, 24 óra alatt Wilnát elhagyta. Samogitzia, és Lithvánia egészen megszabadítottak.

„Még eddig kevés vérbe került a' jelenvaló táborozás, egyedül manoverezésből, az az, mesterséges ide 's tova való fordulásokból állott. Mintegy 1000 embert fogtunk el az Oroszok közül, ellenben az ellenség a' Lengyel tartományoknak fő városát 's annak nagyobb részét el vesztette. Minden első, második, és harmadik lineákban volt magazinumokat, mellyeket két esztendő alatt gyűjtöttek vala, és a' mellyek 20 milliomnál többül állottak, vagy a' tűz emésztette meg, vagy a' győzedelmeseknek kezekbe esett. — Egy Krakai levél azt hirdeti, hogy *Rigát* Lieflandiának fő, népes, és nagy kereskedő városát erőszakkal foglalták el a' Frantziák, és hogy az Orosz Csász. Armádia négy napi egymás után következett verekedés után egészen öszve törtetett. Rövid idő múlva meg fogjuk hallani, miben légyen a' dolog.

Elegyes Dolgok.

A' Fels. ifjú Frantzia Császárné *Márta Louisa*, kedves nevelőjét *Lazsanszky* Grófnét gazdagon megajándékozta Prágában, a' kinek adatott ajándék 50 ezer forintra betsültetik. Több volt Komornyiknéjairól sem felejtkezett el. — Gróf *Gottorp* (Gustáv Adolf Svétziai Ex. Király) Német Országának egyik részéből a' másikba utazik, és egy szolgánál vagy inasnál többet nem tart. E' folyó Sz. Jakab havának 3-ik napján a' Mlénsi Frankfurton keresztül Schafhausenbe menvén, ott hat óráig múlatott a' posta háznál, onnét Arauba utazott. —